

PROGRAM WYCHOWAWCZY

**ZESPOŁU SZKOLNO - PRZEDSZKOLNEGO
W BIAŁEJ NYSKIEJ**

**„Wychowywać, to pomagać wychowankowi,
by coraz dojrzej rozumiał i kochał
siebie i innych ludzi”**

**„Wychowanie jest uczeniem się szczególnego rodzaju,
uczeniem się postaw, rozwijaniem wrażliwości,
a także odkrywaniem własnych możliwości, talentów, mocnych stron
jest też uczeniem się konstruktywnego radzenia sobie z własnymi brakami, trudnościami,
a także negatywnymi emocjami jest więc budowaniem człowieczeństwa...”**

Hanna Rylke

WSTĘP

Założeniem Programu Wychowawczego naszej placówki jest rozwój osobowości wychowanka. Osobowości pojmowanej jako zintegrowana całość funkcjonalna, dzięki której reakcje emocjonalne człowieka, jego procesy poznawcze, decyzyjne i wykonawcze nie przebiegają w sposób chaotyczny i przypadkowy.

Szkoła/Przedszkole chcąc osiągnąć postawiony sobie cel powinna poznać i rozumieć mechanizmy doprowadzające do rozwoju osobowości swoich uczniów/dzieci. Człowiek w toku swojego życia zdobywa coraz większą wiedzę na temat otaczającego go świata i siebie samego. Rola przedszkola oraz szkoły w procesie zdobywania tej wiedzy jest olbrzymia. Wychowawcy i nauczyciele powinni postępować z dziećmi tak, aby zbiór wiedzy z różnych dziedzin połączyć w jeden ogólny system, by umieli dostrzec spójność jaka istnieje między ich życiem i wiedzą zdobywaną w szkole/przedszkolu. Powinni zdobytą wiedzę wykorzystać w życiu codziennym. Wiedza ta połączona z wiedzą życiową powinna być wykorzystana do poprawy naszej egzystencji. Chcąc dotrzeć do wychowanków nauczyciele powinni pamiętać o wszystkich elementach składowych osobowości.

Powinniśmy skupić się na intelektualnym, emocjonalnym, twórczym, kompleksowym rozwoju. Dziecko łatwiej przyswoi sobie wiedzę, jeśli równocześnie będą zaspokojone jego potrzeby poznawcze, emocjonalne, jeśli będzie czuło się bezpiecznie, akceptowane przez rówieśników i nauczycieli.

Jeśli chcemy odnieść sukces, musimy, planując swoje programy, czy to wychowawczy, czy dydaktyczny, prowokować uczniów do ciągłego poszukiwania odpowiedzi na nurtujące ich pytania. Uświadamiać, że sama wiedza nie polepsza życia, że jedynie chęć poznania może pomóc znaleźć świat wartości, w którym będą szczęśliwi i spełnieni.

Priorytetem wychowawczym naszej placówki jest wszechstronny rozwój osobowości dziecka w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, duchowym, zdrowotnym.

Punktem wyjścia do sformułowania głównych zasad wychowawczych stało się integralne podejście do wiedzy i wychowania, indywidualne traktowanie dziecka, jego potrzeb i rozwoju. W sposób harmonijny realizujemy program w zakresie nauczania, kształcenia i wychowania. Zadania są więc integralną częścią planu placówki i realizowane będą na zajęciach dydaktycznych, wychowawczo – profilaktycznych oraz pozalekcyjnych.

Uważamy ponadto, iż priorytet w wychowaniu młodego człowieka ma dom rodzinny. Rodzice mają prawo do decydowania o całym procesie wychowania dziecka, w związku z tym program wychowawczy realizowany jest w ścisłej współpracy ze środowiskiem rodzinnym.

Zespół Szkolno – Przedszkolny w Białej Nyskiej w swoich działaniach wychowawczych odwołuje się do ideałów i tradycji Patronów obu placówek tj. Marii Kownackiej i gen. Józefa Wybickiego. Pragniemy, aby wartości, które były im bliskie: odwaga, godność, poświęcenie, poczucie obowiązku i umiłowanie ojczyzny stały się także bliskie naszym dzieciom.

Wychodząc naprzeciw potrzebom współczesnej szkoły zamierzamy kształtować postawy uczniów w sferze emocjonalnej, społecznej, moralnej, estetycznej, duchowej. Proces ten przyporządkowany będzie możliwościom percepcyjnym dzieci w różnym wieku.

Za główny cel stawiamy sobie wychowanie młodego człowieka, tolerancyjnego, kulturalnego, świadomego swoich zalet, wrażliwego na krzywdę innych.

Naszym kluczowym zadaniem jest również wykreowanie absolwenta, który zdobędzie umiejętność samodzielnego zgłębiania wiedzy, a tym samym zdoła pozytywnie zafunkcjonować na kolejnym etapie edukacji.

Ponadto pragniemy promować w uczniach takie cechy jak: kreatywność, uczciwość, bezinteresowność, odpowiedzialność, twórczość, prawdomówność. Nasz absolwent rozumie, że agresja nie jest drogą do rozwiązywania problemów dlatego jest:

1. Tolerancyjny wobec innych, ale nie toleruje przemocy.
2. Nie używa wulgaryzmów i jest kulturalny.
3. Do każdego człowieka odnosi się z szacunkiem.
4. Konflikty rozwiązuje przez rozmowę, a nie przez agresję.
5. Szanuje własność swoją i innych.
6. Przeciwstawia się agresji stosowanej wobec innych, nie przygląda się biernie.
7. Prezentuje właściwą postawę wobec współczesnych zagrożeń cywilizacyjnych (nikotyna, alkohol, narkotyki, dopalacze).
8. Odpowiedzialnie i mądrze korzysta ze współczesnych wynalazków cywilizacyjnych.
9. Jest świadomy jakie postawy i zachowania sprzyjają zdrowiu fizycznemu i psychicznemu.

Na całość oddziaływań wychowawczych naszej placówki składają się oddziaływania w zakresie:

- kształtowania postaw patriotycznych;
- rozwijania obrzędowości i samorządności szkolnej;
- kształtowanie postaw społecznie akceptowanych i kultury osobistej;
- promowanie wśród dzieci zdrowego i bezpiecznego stylu życia; (promocja zdrowia, aktywności fizycznej);
- działań na rzecz dzieci niedostosowanych społecznie, zagrożonych patologią;
- współpracy placówki z rodzicami.

Pierwotne i największe prawa wychowawcze posiadają rodzice w stosunku do swoich dzieci. Nauczyciele wspierają rodziców w dziedzinie wychowania.

Wynikają z tego następujące konsekwencje:

- Kierunek działalności wychowawczej nie może być sprzeczny z wolą rodziców.
- Nauczyciele nie ponoszą wyłącznej odpowiedzialności za wszystkie możliwe zadania wychowawcze.

ZADANIA PLACÓWKI W DZIEDZINIE WYCHOWANIA

Nauczyciele w swej pracy wychowawczej, wspierając w tym zakresie obowiązki rodziców, winni zmierzać do tego, aby wychowankowie w szczególności:

- Znajdowali w przedszkolu/szkole środowisko wszechstronnego rozwoju osobowego (w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym, duchowym).
- Rozwijali w sobie dociekliwość poznawczą, ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna na świecie.
- Mieli świadomość życiowej użyteczności zarówno poszczególnych przedmiotów szkolnych, jak i całej edukacji na danym etapie.
- Stawali się coraz bardziej samodzielni w dążeniu do dobra w jego wymiarze indywidualnym i społecznym, godząc umiejętnie dążenie do dobra własnego z dobrem innych, odpowiedzialność za siebie i odpowiedzialność za innych, wolność własną z wolnością innych.
- Poszukiwali, odkrywali i dążyli na drodze rzetelnej prawdy do osiągnięcia wielkich celów życiowych i wartości ważnych dla odnalezienia własnego miejsca w świecie.
- Uczyli się szacunku dla dobra wspólnego jako postawy życia społecznego oraz przygotowali się do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i w państwie w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych.
- Przygotowywali się do rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania wyborów i hierarchizacji wartości oraz mieli możliwość doskonalenia się.
- Kształtowali w sobie postawę dialogu, umiejętność słuchania innych i rozumienia ich poglądów; umieli współdziałać i współtworzyć w placówce wspólnotę nauczycieli i wychowanków.

Za główne zadania w dziedzinie wychowania uważamy:

ZADANIA PLACÓWKI W DZIEDZINIE WYCHOWANIA:

1. Stworzenie warunków do wszechstronnego rozwoju osobowości dziecka.
2. Czuwanie nad prawidłowym i bezpiecznym funkcjonowaniem ich w społeczności szkolno-przedszkolnej, wyrabiając umiejętności współdziałania i współtworzenia.
3. Przygotowanie wychowanka do znalezienia właściwego miejsca w społeczeństwie w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych.
4. Rozwijanie samodzielności w dążeniu do dobra intelektualnego i społecznego, godząc dążenie do dobra własnego z dobrem innych.

ZADANIA NAUCZYCIELA:

1. Przygotowanie dzieci do rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania wyborów i hierarchizacji wartości oraz możliwości doskonalenia się.
2. Kształtowanie wśród nich postaw dialogu, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów.
3. Kreowanie sytuacji, w których dziecko aktywnie rozwija wszystkie sfery swojej osobowości.
4. Dążenie do bycia autorytetem i przewodnikiem dla swoich podopiecznych.
5. Wspieranie rodziców w wychowaniu dzieci w klimacie miłości, szacunku i tolerancji.
6. Rozwijanie dociekliwości poznawczej, zainteresowań i talentu oraz mobilizowanie do twórczej i samodzielnej pracy.

ZADANIA DZIECI/UCZNIÓW:

1. Godne reprezentowanie placówki poprzez właściwe zachowanie się w niej i poza nią. Dbalność o estetykę wyglądu.
2. Przestrzeganie zasad kultury współżycia i szanowania poglądów innych osób.
3. Troska o bezpieczeństwo i zdrowie własne oraz kolegów, stronięcie od alkoholu, nikotyny, narkotyków.
4. Aktywne zdobywanie wiedzy poprzez uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych, uczenie się w zakresie swoich możliwości oraz umiejętne wykorzystanie czasu wolnego.

ZADANIA RODZICÓW:

2. Aktywne uczestnictwo w życiu placówki.
3. Wychowanie dziecka w duchu szacunku do rówieśników i dorosłych.
4. Wpajanie poszanowania mienia publicznego, otaczającej przyrody i dóbr kultury.
5. Współpraca z wychowawcą w podejmowaniu działań zmierzających do harmonijnego rozwoju dziecka.
6. Kształtowanie pozytywnego obrazu przedszkola/szkoły i nauczycieli.

AKTY PRAWNE, DOKUMENTY I PROGRAMY UWZGLĘDNIAJĄCE ZADANIA RESORTU EDUKACJI Z ZAKRESU DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH:

Ustawowym zadaniem przedszkola/szkoły obok nauczania jest wychowanie młodego człowieka. Prawo do realizacji zagadnień wychowawczych dają następujące rozporządzenia i ustawy:

Podstawa prawna:

1. Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997r.
2. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka.
3. Konwencja o Prawach Dziecka.
4. Ustawa z dnia 15 lipca 2004r.o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela.
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz.124),
6. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2 poz. 2572, z późn. zm.),
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. Nr 168, poz. 1324, z późn. zm.),
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. poz. 977, z późn. zm.),
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczególnych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. Nr 26, poz. 226),
10. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 marca 2011 r. w sprawie Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016 (Dz. U. Nr 78, poz. 42
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. poz. 532),
12. Program Polityki Prorodzinnej Państwa z dnia 17 listopada 1998r.
13. Statut Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Białej Nyskiej.

**KSZTAŁTOWANIE POCZUCIA PRZYNALEŻNOŚCI DO SPOŁECZNOŚCI
SZKOLNEJ, POLSKIEJ, EUROPEJSKIEJ**

ZADANIA	TREŚCI	DZIAŁANIA	ODPOWIEDZIALNI
Kształtowanie patriotycznych i obywatelskich postaw uczniów – poczucia odpowiedzialności za naszą Ojczyznę.	Wzbudzanie poczucia tożsamości, wierności korzeniom narodowym. Tragizm września w historii Polski (agresja Niemiec i Związku Radzieckiego na Polskę, zsyłki Polaków na Sybir). Przybliżanie dzieciom pojęcia ojczyzny i patriotyzmu. Refleksja społeczności nad własną postawą wobec tych wartości. Rozbudzanie zainteresowania historycznymi tradycjami własnego narodu, w tym własnej „małej ojczyzny”. Kształtowanie więzi z krajem ojczystym i najbliższym środowiskiem. Ukazanie bogactwa kultury i tradycji regionu. Kształtowanie szacunku dla symboli narodowych i miejsc pamięci. Rozbudzanie w uczniach postaw prospołecznych. Budzenie dumy z osiągnięć własnego państwa i narodu. Kształtowanie wrażliwości na piękno naszego regionu. Kultywowanie polskich tradycji, obyczajów, świąt.	Przygotowywanie apeli, akademii związanych z uroczystościami państwowymi, lokalnymi i szkolnymi ze szczególnym zwróceniem uwagi na duże zaangażowanie uczniów. Organizowanie konkursów i quizów, realizacja projektów edukacyjnych, wychowawczych dotyczących Patronów, historii „małej ojczyzny”, tradycji narodowych i regionalnych. Przybliżenie walorów kulturalnych, przyrodniczych, historycznych, gospodarczych kraju, regionu i najbliższej okolicy poprzez różne wytwory prac uczniów: foldery, prace plastyczne, własne utwory poetyckie. Prezentowanie prac uczniów na wystawach plastycznych, spotkaniach poetyckich, muzycznych organizowanych przez placówkę i instytucje z nią współpracujące. Organizowanie spotkań z osobami zasłużonymi dla okolicy i placówki, ludźmi zaangażowanymi w życie społeczne. Organizowanie wycieczek szkolnych w celu poznania ciekawych zakątków, historii i tradycji regionu i kraju.	Nauczyciele historii, języka polskiego, wychowawcy.

ROZWIJANIE OBRĘDOWOŚCI I SAMORZĄDNOŚCI SZKOLNEJ

ZADANIA	TREŚCI	DZIAŁANIA	ODPOWIEDZIALNI
Poznanie historii placówki i jej ceremoniału. Uroczystości związane ze Świętem Patrona Szkoły.	Przybliżanie sylwetek Patrona Przedszkola/Szkoły. Zachęcanie do pogłębiania wiedzy o Patronach. Nadawanie uroczystej rangi obchodom Święta Placówki.	Zapoznanie z kroniką, jej tradycjami. Organizowanie uroczystości o charakterze patriotycznym w rocznicę powstania hymnu. Organizowanie wystaw plastycznych związanych z Patronami. Składanie kwiatów w miejscach pamięci narodowej.	Nauczyciele, wychowawcy klas.
Organizacja życia kulturalnego w szkole i przedszkolu. Rozwijanie obrzędowości związanej z „Kalendarzem imprez i uroczystości szkolnych/przedszkolnych”. Kultywowanie polskich tradycji, obyczajów i świąt.	Promowanie inicjatyw uczniowskich. Zagospodarowanie uczniom czasu wolnego. Rozwijanie i pogłębianie uczuć patriotycznych. Integracja społeczności szkolnej i lokalnej.	Organizowanie uroczystości zgodnie z „Kalendarzem imprez i uroczystości szkolnych/przedszkolnych”. Organizowanie imprez rekreacyjnych w plenerze. Prowadzenie akcji szkolnych m.in.: „Narodowe czytanie”, „Mikołajki”, „Walentynki”. Działania szkolnego wolontariatu.	Opiekun Samorządu Szkolnego, nauczyciele.
Rozwijanie inicjatyw uczniowskich. Działalność Samorządu Uczniowskiego, Szkolnego Wolontariatu.	Wyrobienie odpowiedzialności za prawidłowe funkcjonowanie placówki. Rozwijanie samorządności uczniów. Rozwijanie inicjatywy uczniowskiej. Wyrobienie poczucia przydatności, indywidualnego i grupowego działania na rzecz społeczności szkolnej i lokalnej. Poznanie i upowszechnienie praw i obowiązków dziecka. Zapoznanie z istniejącym Regulaminem Zachowania Ucznia/Przedszkolaka. Podnoszenie prestiżu szkoły/przedszkola w oczach uczniów/dzieci i społeczności lokalnej. Wyrobienie poczucia przydatności indywidualnego i grupowego działania na rzecz społeczności szkolnej i lokalnej.	Przeprowadzenie kampanii wyborczej i wyborów do Samorządu Uczniowskiego. Działalność SU w oparciu o opracowany Regulamin i plan pracy. Organizowanie zbiórek na cele społeczne i charytatywne. Organizacja życia kulturalnego w szkole. Współdziałanie z rodzicami i rodziców w organizowaniu imprez kulturalnych. Zajęcia wychowawcze mające na celu pogłębienie wiedzy na temat praw i obowiązków wynikających z roli ucznia. Rozpropagowanie imprez organizowanych w szkole. Uczestnictwo w ogólnopolskich i regionalnych akcjach społecznych.	Opiekun Samorządu Uczniowskiego, nauczyciele, opiekunowie szkolnego wolontariatu.

KSZTAŁTOWANIE POSTAW SPOŁECZNIE AKCEPTOWANYCH I KULTURY OSOBISTEJ DZIECKA

ZADANIA	TREŚCI	DZIAŁANIA	ODPOWIEDZIALNI
Wyrabianie nawyków kulturalnego zachowania się. Kształtowanie właściwych postaw i wypracowanie prawidłowych norm społecznych.	Kształtowanie postawy szacunku wobec drugiego człowieka. Wzmacnianie prawidłowych relacji z rodziną i innymi ludźmi. Kształtowanie umiejętności właściwego funkcjonowania i współdziałania w zespole klasowym. Wdrażanie do samorządności i świadomego uczestnictwa w życiu społeczeństwa. Umacnianie więzi rodzinnej i przynależności do środowiska lokalnego.	Tworzenie klasowych/grupowych kodeksów dobrych obyczajów. Podejmowanie inicjatyw na rzecz klasy/grupy, placówki, środowiska (kiermasze, prace porządkowe). Prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych.	Wychowawcy, nauczyciele, wychowawcy świetlicy szkolnej.
Integracja zespołu klasowego/grupowego. Pogłębianie i wzmacnianie koleżeństwa, zaufania, przyjaźni, życzliwości. Budowanie poczucia współodpowiedzialności za klasę/grupę, placówkę oraz środowisko lokalne. Aktywny udział wychowanków w życiu klasy/grupy, szkoły/przedszkola.	Kształtowanie pozytywnych postaw. Kształtowanie wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka i rozwijanie bezinteresownej pomocy. Integrowanie zespołów klasowych/grupowych. Pasje i zainteresowania dzieci. Bliższe poznanie dzieci, wychowawców, rodziców poprzez wspólną pracę, zabawę.	Przyjęcie uczniów klas pierwszych w poczet społeczności szkolnej. Udział uczniów w imprezach integracyjnych (wycieczki, dyskoteki, ogniska, wigilia szkolna, wieczór kolędowy). Działalność Szkolnego Klubu Wolontariusza.	Wychowawcy, nauczyciele, opiekunowie Szkolnego Klubu Wolontariusza.
Rozwijanie kultury osobistej ucznia.	Dbłość o wygląd i estetykę klas/grup, placówki i terenu wokół budynku. Promocja kultury osobistej. Stosowanie zwrotów grzecznościowych. Właściwe zachowanie się w miejscach publicznych. Kształtowanie postaw kulturalnego kibica i zawodnika, poznanie zasad „fair play”. Rozwijanie umiejętności zachowania się w różnych sytuacjach (w placówce, na ulicy, w gronie	Praca rodziców i nauczycieli na rzecz szkoły/przedszkola. Sprząatanie terenu wokół placówki (Dzień Ziemi). Wdrażanie uczniów do używania form grzecznościowych, unikania wulgaryzmów. Uczenie zasad poprawnego zachowania się wśród rówieśników i dorosłych. Aktywny udział dzieci w rozgrywkach sportowych. Przestrzeganie zasad bezpiecznego i kulturalnego	Wychowawcy, nauczyciele języka polskiego, przyrody, wychowania fizycznego.

	rodzinnym, w domu, w instytucjach kulturalnych i użyteczności publicznej itp.). Wdrażanie do aktywnego wypoczynku, pożytecznego i kulturalnego spędzania czasu wolnego. Uwrażliwienie uczniów na potrzeby osób starszych i niepełnosprawnych.	zachowania się na zawodach sportowych. Pogadanki, gazetki wychowawcze.	
Ukazywanie pozytywnych aspektów systematycznej pracy i zdobywania wykształcenia. Kształtowanie właściwych nawyków w pracy.	Rozbudzenie w uczniach/dzieciach potrzeby kontaktuz kulturą i sztuką. Uczenie umiejętności korzystania z różnych źródeł informacyjnych (zbiory biblioteczne, czytelnicze, informatyczne). Poznanie i poszanowanie pracy w różnych zawodach. Kształtowanie pasji czytelniczych.	Organizowanie konkursów literackich, recytatorskich, ortograficznych, czytelniczych, wystawek tematycznych. Organizowanie spotkań z przedstawicielami różnych zawodów. Lekcje biblioteczne. Zajęcia w plenerze.	Wychowawcy, nauczyciel bibliotekarz, nauczyciele języka polskiego.
Wspieranie rozwoju intelektualnego, emocjonalnego i społecznego uczniów.	Wyzwalanie w uczniach/dzieciach wewnętrznej potrzeby twórczego, samodzielnego rozwijania zdolności i zainteresowań. Rozwijanie umiejętności stosowania w praktyce wiedzy teoretycznej, samodzielnego zdobywania informacji.	Organizacja i udział w konkursach. Przeprowadzanie próbnych sprawdzianów w kl. III-VI Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną, z Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Pełnomocnikiem ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Działalność kół zainteresowań Prowadzenie zajęć specjalistycznych Praca z uczniem zdolnym i uczniem z trudnościami w uczeniu się, niedostosowanym społecznie, dostosowanie programów nauczania do indywidualnych potrzeb dziecka.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, dyrektor.
Rozwijanie wrażliwości estetycznej. Kształtowanie kultury języka. Krzewienie tradycji literackiej, zainteresowanie książką.	Kształcenie umiejętności posługiwania się piękną polszczyzną, mądrego i pozytywnego korzystania z mediów. Uwrażliwienie dzieci i rodziców na piękno literatury dziecięcej i młodzieżowej.	Czynny udział w imprezach artystycznych. Organizowanie konkursów recytatorskich i pokazów małych form teatralnych. Organizowanie konkursów czytelniczych i plastycznych, wystaw,	Wychowawcy, nauczyciel biblioteki, nauczyciele języka polskiego, opiekunowie Samorządu Uczniowskiego,

	Propagowanie czytelnictwa wśród dzieci. Akcja czytelnicza „Narodowe czytanie”. Doskonalenie umiejętności i wyobraźni twórczej ucznia, stwarzanie mu możliwych form realizacji własnych potrzeb, a także zachęcanie go do promowania samego siebie poprzez dbałość o piękno języka mówionego i literackiego oraz rozwój własnych zainteresowań.	gazetek tematycznych przedstawiających twórczość poetów i pisarzy. Wyjazdy do kina, teatru, opery, muzeum.	wychowawcy świetlicy.

**PROMOWANIE WŚRÓD DZIECI ZDROWEGO I BEZPIECZNEGO STYLU ŻYCIA
ZDROWE ŻYWIENIE I AKTYWNOŚĆ FIZYCZNA ISTOTNY ELEMENT
PROFILAKTYKI CHOROÓB CYWILIZACYJNYCH**

ZADANIA	TREŚCI	DZIAŁANIA	ODPOWIDZIALNI
Stwarzanie warunków do kształtowania postaw sprzyjających zachowaniu zdrowia i bezpieczeństwa. Kształtowanie nawyków zdrowotno– higienicznych oraz aktywności fizycznej. Zapewnienie optymalnych warunków do wszechstronnego rozwoju osobowości dziecka w bezpiecznym i przyjaznym środowisku.	Higiena ciała, higiena osobista, ubioru, miejsca pracy i wypoczynku. Wychowanie komunikacyjne – bezpieczeństwo na drodze, podczas zabaw, gier ruchowych. Zasady udzielania pierwszej pomocy.	Realizacja programów prozdrowotnych i profilaktycznych.: „Trzymaj Formę”, „Nie pal przy mnie, proszę”, programu „Szkoła Dobrego Wyboru”, Szwajcarsko - Polski Projektu „Zapobiegania nadwadze i otyłości oraz chorobom przewlekłym poprzez edukację społeczeństw w zakresie żywienia i aktywności fizycznej”. Przeprowadzanie pogadarek w ramach lekcji wychowawczej. Spotkania z higienistką, lekarzem, pracownikami Stacji Sanitarnej - Epidemiologicznej. Organizowanie imprez sportowych promujących aktywny wypoczynek. Promowanie aktywności fizycznej w ramach lekcji wychowania fizycznego, zajęć pozalekcyjnych.	Wychowawcy, nauczyciele wychowania fizycznego, wychowawcy świetlicy, pedagog.
Rozbudzanie zainteresowania dziecka własnym zdrowiem i rozwojem psychospołecznym. Ułatwianie nabywania podstawowych umiejętności dbania o swoje zdrowie. Propagowanie aktywnego stylu życia. Wyrabianie świadomości, że aktywność fizyczna jest wyznacznikiem zdrowia.	Umiejętność organizowania czasu wolnego (promowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego – sport, turystyka, rekreacja). Racjonalne odżywianie - zapoznanie z rolą pokarmu i jego podstawowych składników dla funkcjonowania organizmu człowieka, - urozmaicenie i regularność posiłków, estetyka ich spożywania, -nawyki żywieniowe (otyłość, nadwaga), - skutki diet odchudzających. Zabawy ruchowe i rekreacja . Organizacja odrabiania lekcji, spędzania czasu wolnego.	Organizowanie zajęć w plenerze. Apele wychowawcze. Konkursy prozdrowotne dla uczniów szkoły: „Zdrowie naszym największym skarbem”, „Moja recepta na zdrowie”. Spotkania uczniów z prelegentami. Organizowanie zajęć edukacyjnych poświęconych tematyce prozdrowotnej i profilaktycznej.	Wychowawcy, nauczyciele przyrody, zajęć komputerowych, wychowania fizycznego, wychowawcy świetlicy, pedagog.

Wyrabianie aktywnej postawy uczniów wobec współczesnych problemów cywilizacyjnych: – używki (alkohol, nikotyna, narkotyki, dopalacze), grup nieformalnych. Zasady bezpiecznego użytkowania Internetu. Uczenie świadomego i umiejętnego korzystania ze współczesnych środków multimedialnych. Profilaktyka zjawiska cyberprzemocy.	Kształtowanie postaw sprzyjających podejmowaniu racjonalnych decyzji w kontakcie z substancjami uzależniającymi i grupami ryzyka. Promocja zdrowego stylu życia. Zagrożenia wynikające z kontaktu z grupami nieformalnymi. Uczenie świadomego i umiejętnego korzystania ze współczesnych środków multimedialnych.	Realizacja programów prozdrowotnych i profilaktycznych opracowanych samodzielnie przez nauczycieli lub we współpracy ze stowarzyszeniami i organizacjami promującymi zdrowie (program profilaktyki palenia tytoniu „Znajdź właściwe rozwiązanie”, „Nie pal przy mnie, proszę”, projekt profilaktyczny „Szkoła Dobrego Wyboru”. Udział szkoły w Interwencji Programowej „Trzymaj Formę” oraz Szwajcarsko Polskim Programie Współpracy - projekcie „Zapobieganie nadwadze i otyłości oraz chorobom przewlekłymi poprzez edukację społeczeństwa w zakresie żywienia i aktywności fizycznej”. Zajęcia psychoedukacyjne poruszające tematykę uzależnień. Organizowanie zajęć edukacyjnych poruszających tematykę cyberprzemocy. Uwrażliwienie uczniów na typowe zagrożenia związane z korzystaniem z Internetu i ich profilaktyka, czyli umiejętność zachowania się w sytuacjach ryzykownych. Film edukacyjny „Sieciaki”, „Owce w Sieci”, spot reklamowy „Nigdy nie wiadomo, kto jest po drugiej stronie Sieci”. Wplatanie tematyki dotyczącej zagrożeń wynikających z długotrwałego oglądania telewizji i zabaw z komputerem do zajęć przedmiotowych. Systematyczna współpraca z placówkami wspierającymi pracę wychowawczą i profilaktyczną szkoły. Prowadzenie zajęć z zakresu edukacji prawnej dla uczniów, dotyczących	

		m.in. konsekwencji prawnych stosowania różnych form przemocy, innych czynów karalnych i noszących znamiona demoralizacji.	
Kształtowanie pozytywnych postaw społecznych. Budowanie adekwatnej samooceny dziecka, wiary i ufności we własne siły i możliwości. Usprawnianie umiejętności wyrażania uczuć i komunikowania się. Konstruktywne wyrażanie i odreagowywanie emocji. Tolerancja, stereotypy i uprzedzenia. Kształtowanie postawy tolerancji i szacunku wobec drugiego człowieka.	Rozwijanie umiejętności nawiązywania i utrzymywania pozytywnych interakcji. Usprawnianie umiejętności wyrażania uczuć i komunikowania się. Stwarzanie okazji do bezpiecznego uzewnętrzniania własnych uczuć i ujawniania przeżyć. Rozwijanie umiejętności lepszego poznania i rozumienia siebie, nazywania problemów własnych i cudzych oraz pogłębiania wrażliwości na potrzeby innych. Rozwijanie w dzieciach postaw i uczuć tolerancji i akceptacji w odniesieniu do rówieśników i osób starszych. Aprobata istniejących między ludźmi różnic.	Realizacja tematyki podczas godzin do dyspozycji wychowawcy klasowego Realizacja autorskiego programu służącego budowaniu adekwatnej samooceny dziecka – „Podróż do Krainy Dobra”, „Żyję w zgodzie z sobą i z innymi”. Przeprowadzanie ankiet wśród uczniów - Test nominacji ucznia wobec samego siebie, Test Samooceny, Ankieta Socjometryczna. Dostarczenie uczniom wiedzy o sposobach radzenia sobie z negatywnymi emocjami. Nazywanie emocji. Uwrażliwianie uczniów na ludzi sprawnych inaczej; prezentacja filmów tematycznych, odpowiedniej literatury. Propagowanie kulturalnych zachowań: Organizowanie konkursów tematycznych – „Promuję zachowania społecznie akceptowane”, „Moje zachowanie świadczy o mnie”, „Kulturalne zachowanie - to moja wizytówka”.	Wychowawcy klas, pedagog, nauczyciel przedmiotu: wychowanie do życia w rodzinie.

**DZIAŁANIA NA RZECZ DZIECI NIEDOSTOSOWANYCH SPOŁECZNIE
I ZAGROŻONYCH PATOLOGIĄ**

ZADANIA	TREŚCI	DZIAŁANIA	ODPOWIEDZIALNI
Zapewnienie dzieciom pomocy pedagogicznej, psychologicznej, zdrowotnej, materialnej. Pomoc w zwalczaniu niepowodzeń szkolnych, przeciwdziałanie zjawiskom patologicznym.	Kształtowanie właściwych postaw rodziców wobec dzieci. Poradnictwo w zakresie pomocy w rozwiązywaniu trudności wychowawczych i dydaktycznych. Pogłębianie wiedzy rodziców na temat uzależnień oraz czynników chroniących i czynników ryzyka. Rozwijanie świadomości u uczniów, aby poszukiwali pomocy w sytuacjach trudnych. Rozpoznawanie indywidualnych potrzeb uczniów i analiza przyczyn niepowodzeń szkolnych. Ćwiczenia prawidłowych reakcji w sytuacjach konfliktów rówieśniczych. Kształtowanie umiejętności trafnej samooceny. Opieka nad uczniami z rodzin dysfunkcyjnych.	Diagnoza środowiska rodzinnego – prowadzenie wywiadów środowiskowych. Ustalenie rodzin zagrożonych alkoholizmem, dysfunkcyjnych. Stały kontakt z kuratorem zawodowym, społecznym. Współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej. Materiały informacyjne dla rodziców. Spotkania ze specjalistami. Tworzenie atmosfery życzliwości, zrozumienia dla każdego ucznia. Zapewnienie opieki dzieciom mającym problemy z nauką. Prowadzenie diagnozy psychologiczno-pedagogicznej. Indywidualizacja pracy z uczniem. Prowadzenie zajęć dydaktyczno -wyrównwczających. Promowanie alternatywnego środowiska – koła zainteresowań, młodzieżowy wolontariat. Rozwijanie pasji i zainteresowań uczniów.	Dyrektor, pedagog, wychowawcy, nauczyciele.
Kształtowanie umiejętności rozpoznawania i radzenia sobie w obliczu współczesnych zagrożeń. Promowanie postaw społecznie akceptowanych.	Kształtowanie wiedzy i świadomości dzieci niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym. Rozwijanie umiejętności asertywnej odmowy. Kształtowanie silnej osobowości dziecka, odpornej na negatywne wpływy kolegów ze środowisk zdemoralizowanych. Wspólne rozwiązywanie problemów istniejących w placówce. Zadbanie o poprawę sytuacji materialnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.	Wpajanie i utrwalanie pozytywnych postaw dzieci. Systematyczne prowadzenie rozmów profilaktyczno –ostrzegawczych. Prowadzenie zajęć edukacyjnych poruszających tematykę współczesnych zagrożeń: alkoholizm, niktynizm, narkomania (dopalacze). Włączenie uczniów w realizację przedsięwzięć profilaktycznych: przedstawienia, konkursy .	Dyrektor, nauczyciele, pedagog, prelegenci.

WSPÓLPRACA PLACÓWKI Z RODZICAMI

ZADANIA	TREŚCI	DZIAŁANIA	ODPOWIEDZIALNI
Diagnoza środowiska rodzinnego dziecka. Pedagogizacja rodziców.	Postawy wychowawcze rodziców – ich wpływ na funkcjonowanie dzieci. Badanie oddziaływania wychowawczego domu rodzinnego i środowiska dziecka.	Współpraca z placówkami wspierającymi proces wychowawczy placówki. Zbieranie i analizowanie informacji o sytuacji rodzinnej dzieci. Wywiady środowiskowe. Podejmowanie odpowiednich działań w oparciu o zebrane informacje: pomoc rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej (np. organizowanie bezpłatnego dożywiania, zakup podręczników). Konsultacje z pedagogiem szkolnym, wychowawcą. Zachęcanie rodziców do zapoznania się z literaturą podejmującą tematykę rozwiązywania problemów wychowawczych i dydaktycznych. Wskazówki do pracy z dzieckiem nauczycieli i pracowników Poradni Psychologiczno - Pedagogicznych. Indywidualizacja procesu kształcenia.	Dyrektor, pedagog, Wychowawcy.
Wspólne rozwiązywanie problemów wychowawczo – dydaktycznych. Podnoszenie wiedzy rodziców na temat zachowań ryzykownych, na które narażeni są młodzi ludzie.	Uświadamianie rodzicom istniejących zagrożeń: przemoc, alkohol, niktyna, narkotyki(dopalacze), sekty.	Spotkania rodziców z prelegentami. Spotkania i rozmowy z rodzicami w ramach wywiadówek, konsultacji, indywidualnych rozmów. Zachęcanie rodziców do zapoznania się z odpowiednią literaturą. Opracowywanie materiałów informacyjno - edukacyjnych dla rodziców. Udostępnianie rodzicom i opiekunom materiałów informacyjnych i edukacyjnych na tematy związane z kryzysami rozwojowymi i życiowymi dzieci i młodzieży.	Dyrektor, wychowawcy, nauczyciel bibliotekarz, pedagog.

ZADANIA	TREŚCI	DZIAŁANIA	ODPOWIEDZIALNI
Włączanie rodziców w życie klasy/grupy i szkoły/przedszkola – integracja rodziców z placówką.	Systematyczne informowanie rodziców o osiągnięciach edukacyjnych uczniów/dzieci. Pozyskanie rodziców do aktywnego udziału w życiu szkoły/przedszkola.	Działalność Rady Rodziców. Udział rodziców w organizacji różnego rodzaju imprez (Jasełka, Dzień Matki, Ojca, Dzień Babci i Dziadka, wystawa prac uczniów, itp). Angażowanie rodziców do organizacji uroczystości klasowych/grupowych, (Święto Rodziny, Dzień Dziecka, wycieczki). Zachęcanie rodziców do pomocy przy urządzaniu pracowni i prac na rzecz szkoły/przedszkola. Wyróżnianie rodziców za wzorowe wychowanie dziecka (listy pochwalne), za wkład pracy na rzecz poprawy warunków nauczania.	Dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, opiekun Samorządu Uczniowskiego.